

**ULUSAL DEMİRYOLU ALTYAPI AĞINDA DİĞER ŞAHİSLARA AİT
VAGONLARIN TCDD TAŞIMACILIK ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TARAFINDAN İŞLETİLMESİNE DAİR YÖNERGE**

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönergenin amacı; TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ait olmayan ve diğer özel veya tüzel şahıslara ait bulunan vagonların demiryolu altyapı işletmecisine ait hatlarda TCDD Taşımacılık A.Ş. tarafından işletilmesine dair usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönerge; diğer şahıslara ait vagonların demiryolu altyapı işletmecisine ait hatlarda TCDD Taşımacılık A.Ş. tarafından işletilmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge, 24/04/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun, Bakanlık yönetmelikleri, 08/06/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketi Esas Sözleşmesi esas alınarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Bakanlık:** Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,
- b) **Bakım atölyesi:** ERADİS'in internet sitesinde yayınlanmış Bakım Temini Fonksiyonu Sertifikasına sahip bakım birimini,
- c) **Bakımdan sorumlu birim:** Yük vagonları hariç her türlü demiryolu aracının bakımından sorumlu araç sahibi tarafından belirlenmiş ve Bakanlıkça izin verilen kuruluşu,
- ç) **Bakımdan sorumlu kuruluş:** Bakanlık tarafından, COTIF bakımdan sorumlu birim/kuruluş düzenlemesinde belirtilen prosedürlere göre yetkilendirilmiş, yük vagonlarının bakımından sorumlu kuruluşu,
- d) **COTIF:** Uluslararası Demiryolu Taşımacılığın İlişkin Sözleşmeyi,
- e) **Demiryolu altyapı işletmecisi:** Tasarrufundaki demiryolu altyapısını güvenli bir şekilde işletmek ve demiryolu tren işletmecilerinin hizmetine sunmak hususunda Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş, kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,
- f) **Diğer şahıslar:** Mülkiyet, kiralama ve sair hukuki sebeplerle vagonları elinde bulunduran vagonları tescil ettiren ve TCDD Taşımacılık A.Ş. ile bu Yönerge doğrultusunda işletme sözleşmesi imzalayan yerli/yabancı özel veya tüzel şahısları,
- g) **GCU:** Vagonların tek tip kullanım sözleşmesini,
- ğ) **Genel Müdürlük:** TCDD Taşımacılık Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünü,
- h) **İstasyon:** Trafikle ilgili hizmetlerin görüldüğü, yolcu ve/veya eşya taşımaya yapmaya yarayan demiryolu ve tesislerinin bulunduğu yerlerini,
- ı) **Lojistik Müdürlüğü/Lojistik Şefliği:** Vagon yükleme, boşaltma, gümrükleme, elleçleme, tren teşkil ve sevk işlemleri, pazarlama ve müşteri ilişkilerinin yürütüldüğü,

belirlenen hedefler çerçevesinde; yük taşımacılığı ve lojistik hizmetlerin, plan ve programlar dahilinde etkin, verimli, düzenli ve emniyetli şekilde yapıldığı ve kontrol edildiği işyerini,

i) **RIC:** Uluslararası trafikte yolcu vagonları ve furgonların karşılıklı kullanılması hakkındaki anlaşmayı,

j) **RID:** Tehlikeli eşyaların demiryolu ile uluslararası taşımasına ilişkin yönetmeliği,

k) **RIV:** Uluslararası trafikte, yük vagonlarının karşılıklı kullanılması hakkındaki anlaşmayı,

l) **Şebeke bildirim:** Demiryolu altyapı işletmecileri tarafından hazırlanan, altyapı kapasite tahsis başvurularını mümkün kılmak için ücretlendirme ve kapasite tahsis planlarına yönelik genel kurallar, süreler, prosedürler ve kriterler de dahil olmak üzere gerekli diğer tüm bilgileri ayrıntılarıyla belirleyen ve Bakanlık tarafından onaylanarak yayımlanan bildirim,

m) **TCDD:** Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,

n) **TCDD Taşımacılık A.Ş. :** Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünü,

o) **Tescil:** Bir demiryolu aracının ulusal demiryolu altyapı ağında emniyetli bir şekilde seyredebilmesi için Bakanlık tarafından belirlenen teknik ve idari mevzuata uygun olduğunun kabulünü,

ö) **Tren:** Sevke hazır hale getirilen bir veya birden fazla çeken ve/veya çekilen aracı,

p) **TSI:** Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartnamesini,

r) **UIC:** Uluslararası Demiryolu Birliğini,

s) **Ulusal demiryolu altyapı ağı:** Türkiye sınırları içerisinde bulunan il ve ilçe merkezleri ve diğer yerleşim yerleri ile limanlar, hava meydanları, organize sanayi bölgeleri, lojistik ve yük merkezlerini birbirine bağlayan, kamuya veya şirketlere ait bütünlüklü demiryolu altyapısı ağını,

ş) **UTP:** OTIF Teknik Uzmanlar Komisyonu tarafından kabul edilmiş tek tip teknik talimatları,

t) **Üçüncü şahıslar:** TCDD Taşımacılık A.Ş. ve diğer şahıslar dışında kalan gerçek ve tüzel şahısları,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İşletmeye Kabul

Başvuru

MADDE 5 - (1) Demiryolu altyapı işletmecisine ait hatlarda vagon işletmek isteyen diğer şahıs, vagonlarının Bakanlık tarafından tescilinin yapıldığını belirten “Tescil Belgesi” ve “Vagon Evsaf Formu” ile vagonları ne maksatla işleteceklerini içeren diğer belge ve bilgilerle birlikte TCDD Taşımacılık A.Ş.’ye yazılı olarak başvurur.

(2) Başvuruda; işletmecilikte kullanılacak vagon numaraları, taşıma yapılacak parkur, taşınacak eşya cinsleri, günlük, haftalık, aylık taşıma programı, çekilen araçların resim, bilgi ve belgeleri bulunur.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 6 - TCDD Taşımacılık A.Ş. başvuruları, teknik, işletmecilik (hat kapasitesi, orer, gabari, dingil basıncı, terminal hizmetleri, vagon parkı vb.) ve ekonomik yönden değerlendirir, uygun bulması durumunda başvuru taleplerini kabul edebilir.

Başvuru yapamayacak olanlar

MADDE 7 - (1) Aşağıda görev ve unvanları sayılan doğrudan veya dolaylı olarak başvuruda bulunamazlar;

- a) TCDD Yönetim Kurulu Üyeleri.
- b) TCDD Genel Müdür ve Yardımcıları.
- c) TCDD Taşımacılık A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeleri.
- ç) TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdür ve Yardımcıları.

d) Başvuru taleplerini kabul edenler, sonuçlandırmak ve denetlemekle görevli olanlar, sözleşmeyi imzalayan ve onaylayanlar.

e) (a), (b), (c), (ç), (d) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar (3. derece dâhil) kan ve sıhrî hısımları.

f) Yönetim kurullarında görevli oldukları Anonim Şirketler hariç olmak üzere, (a), (b), (c), (ç), (d) bentlerinde belirtilen şahısların ortakları.

g) 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar.

Sözleşme Yapılması

MADDE 8 - (1) Genel Müdürlük ile diğer şahıs arasında, ilişkileri düzenleyen ve idari, teknik ve mali koşulları içeren bir sözleşme imzalanır.

(2) Genel Müdürlük; sözleşme yapmaya / imzalamaya, sözleşme ücret, koşul, süresini belirlemeye ve sözleşmede değişiklik yapmaya yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İşletme Şartları

İşletmeye başlanması

MADDE 9 - (1) Vagonlar; sigorta işlemi tamamlandıktan sonra ulusal demiryolu altyapı ağı hatlarında işletmeye başlanır. Ancak diğer şahıslar tarafından, sözleşme tarihleri içerisinde vagonlar bir başkasına satıldığı takdirde, durum aynı gün içerisinde sözleşmeyi imzalayan tarafından, TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye bildirilir. Aksi halde, TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin bütün alacakları, vagonların işletilmesiyle ilgili sözleşmeyi TCDD Taşımacılık A.Ş. ile imzalayandan tahsil olunur.

Yükleme, taşımalar ve ücret

MADDE 10 - (1) Diğer şahıslar yüklemelerde ve taşımalarda, ulusal demiryolu altyapı ağı dingil basıncı sınırlamalarına, gabari profillerine, GCU, RIV, RIC, RID koşullarına TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin mevzuatına uymak zorundadır.

(2) Buna göre;

a) Diğer şahıslara ait vagonlara GCU, RIV, RIC, RID ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin yürürlükteki mevzuatına uygun olarak yükleme yapılır. Yük vagonlarıyla sadece tam vagon işlemleri eşya taşınması yapılır.

b) Yüklü vagonun taşıma sırasında yükünde; akma, kokma, dökülme, boşalma, bozulma, donma, hasar ve zarara uğrama belirtileri görüldüğünde, vagon ilk istasyonda trenden kesilir ve yükün ziyan olmaması için mümkün olan gerekli tedbirler alınır ve durum derhal çıkış Lojistik Şefliği/Müdürlüğüne bildirilir. Çıkış Lojistik Şefliği /Müdürlüğü kanalıyla durum göndericiye ve diğer şahıslara bildirilir ve alınacak cevaba göre işlem yapılır. Ayrıca, ilgili Bölge Müdürlüklerine de bilgi verilir.

c) Vagonlarda, hükümet makamları tarafından ve ilgili mevzuatlarda yasaklanmış olan eşyanın taşınmasından ve bulundurulmasından diğer şahıslar ve gönderici müştereken sorumludur. TCDD Taşımacılık A.Ş., sorumlu tutulamaz.

ç) Vagonlara yükleme, diğer şahıslar veya yetkili temsilcisi veyahut yazılı olarak izin verdiği kişi veya kurumlar tarafından yapılır. Ancak yüklemekten kaynaklanan sorumluluk göndericiye ve diğer şahıslara aittir.

d) Dingil basıncının sınırlı bulunduğu hatlarda, diğer şahıslara ait vagonlar TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin vagonlarında olduğu gibi ilgili mevzuata uygun olarak yüklenir.

e) Çıkışta veya yolda fazlalık veya yükleme hatası görüldüğünde, fazlalığın indirilmesi ve hatanın düzeltilmesi gönderici veya diğer şahıslar tarafından veya talep halinde ücreti ayrıca alınmak koşuluyla, TCDD Taşımacılık A.Ş. tarafından yapılabilir. Bu yüzden meydana gelecek gecikmeden TCDD Taşımacılık A.Ş. sorumlu tutulamaz. Hat işgal ücreti ve yapılacak diğer masraflar, taşıma belgesine yazılarak alıcısından tahsil edilir. Vagonlardaki fazla yüklemeler için TCDD Taşımacılık A.Ş. mevzuatı hükümleri uygulanır.

f) Diğer şahıslara ait vagonlarla yapılan taşımalarda taşıma ücreti, hat işgal ücreti ile tahakkuk edecek diğer ücretler TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin ilgili mevzuatına göre, tahsil edilir.

g) Demiryolu altyapı işletmecisine ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ait olmayan hatlarda bekletilen diğer şahıslara ait vagonlardan hat işgal ücreti alınmaz. Demiryolu altyapı işletmecisine ait hatlarında bekleyen diğer şahıslara ait vagonlar için şebeke bildiriminde yer alan gare ve barınma hattı ücretlerinin TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye tahakkuk ettirilmesi halinde, diğer şahıslar bu ücretleri TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ödeyecektir.

Tehlikeli madde taşımaları

MADDE 11 - (1) Tehlikeli maddeler RID hükümlerine, Bakanlık ve TCDD Taşımacılık A.Ş. mevzuatına uygun olarak taşımaya kabul edilir.

(2) Diğer şahıslar, tehlikeli madde veya tehlikeli atık taşıyan araçların taşıyacakları tehlikeli maddenin veya tehlikeli atığın özelliğine uygun olduğunu gösteren bilgi ve belgeler ile ilgili mercilerden bu taşımalar için ayrıca izin almakla yükümlüdürler.

(3) Diğer şahıslar, 16.05.2015 tarih ve 29418 sayılı “Tehlikeli Maddelerin Demiryolu İle Taşınması Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre, Bakanlıktan alınacak “Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi” ile Yetki Belgesi/Taşıma Lisansının onaylı bir suretini TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye verecektir.

(4) Sarnıçlı (tank) vagonla akaryakıt taşınması yapılması halinde ise diğer şahıs, 2. ve 3. fıkrada belirtilenlerin dışında ayrıca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınacak Taşıma Lisansının onaylı bir suretini, TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye verecektir.

Uluslararası taşımalar

MADDE 12 - (1) Diğer şahıslar, kendisine ait çekilen araçları uluslararası demiryolu şebekelerinde kullanması halinde, uluslararası anlaşma, sözleşme ve mevzuat geçerlidir.

(2) Diğer şahıslar, vagonların yurtdışına giriş ve çıkışlarını “Bakımdan Sorumlu Kuruluşa/Bakımdan Sorumlu Birime” bildirmekle yükümlüdür.

(3) Vagonların 45 günü aşan süre içerisinde ulusal demiryolu şebekelerine dönmesi halinde, gerekli kontrollerin yapılması Bakımdan Sorumlu Kuruluşun/Bakımdan Sorumlu Birimin yetkisi dahilindedir.

Sigorta

MADDE 13 - (1) Diğer şahıslara, ait vagonların sigorta işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Vagonlar; poliçenin TCDD Taşımacılık A.Ş.'ce belirlenecek teminatlar ile özel koşulları taşıması kaydıyla, TCDD Taşımacılık A.Ş. veya diğer şahıslar tarafından, TCDD Taşımacılık A.Ş. nam ve hesabına, kaza, yangın ve hırsızlığa karşı sigorta ettirilerek, sigorta ücreti diğer şahıslar tarafından ödenir ve poliçenin onaylı bir nüshası TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye verilir.

b) Vagonların, TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ait işyerlerinde tamirinin yapılması halinde, tamir tutarları diğer şahıslar tarafından TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ödenecektir. TCDD Taşımacılık A.Ş. bu konuda hiçbir şekilde sigorta şirketi ile muhatap olmayacaktır.

c) Sigorta şirketinin tenzili muafiyet uyguladığı araçların hasarlanması ve TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ait atölye ve fabrikalarında tamir görmesi halinde, muafiyetin altında kalan hasarlar ile hasarın muafiyet tutarını aşması durumunda, hasar meblağından düşülen muafiyet tutarı diğer şahıs tarafından karşılanacaktır.

ç) Sigorta şirketince herhangi bir nedenle ödenmeyen (sigorta kapsamı dışında kalan) hasarlar ile eksik sigorta uygulamasının vukuu bulması halinde, tahsil edilmeyen tazminat miktarı, diğer şahıs tarafından ödenecektir.

d) Diğer şahıs, herhangi bir kazada 3. şahıslara veya TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ait tesislere ve araçlara vereceği maddi ve bedeni zararları, TCDD Taşımacılık A.Ş.'ce belirlenen limitler üzerinden 3 üncü şahıs mali mesuliyet sigortası yaptırmak, bunun mümkün olmadığı durumda bu Yönergenin 19 uncu maddesinde belirtilen ödeme taahhüdünü yerine getirmek üzere yine TCDD Taşımacılık A.Ş.'ce belirlenecek meblağ üzerinden teminat mektubu vermek suretiyle karşılayacaktır. Ayrıca tehlikeli madde taşıma lisansı bulunan diğer şahıslar "Tehlikeli Maddeler ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası" nı yaptırarak poliçenin onaylı bir nüshasını TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye ibraz edecektir.

e) Diğer şahıs, prim ödemelerine ilişkin dekontları TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye gönderecektir. Primin ödenmemesi halinde, vagonların ulusal demiryolu altyapı ağında işletilmesine izin verilmeyecektir. Düzenlenen poliçenin herhangi bir nedenle iptali halinde, sigorta şirketince TCDD Taşımacılık A.Ş. mutlak surette haberdar edilecektir. Aksi takdirde doğacak sonuçlardan TCDD Taşımacılık A.Ş. sorumlu tutulmayacaktır.

Vagonların işletmeden çıkartılması

MADDE 14 - (1) Diğer şahıslara ait hasarlanan ve periyodik bakımları gelen vagonların işletmeden çıkartma işlemlerinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Tren teşkili, işletmecilik sırasında ve varışta vagonlar varsa vagon teknisyeni tarafından GCU Ek 9'a göre kontrol edilir. Diğer şahıs vagonlarının hasarlanması durumunda GCU Bölüm 4'e göre işlem yapılarak, GCU Ek 4 hazırlanır. Sorumluların belirlenmesi GCU Ek 12'ye göre yapılır.

b) Vagon teknisyeni tarafından yapılan muayenede arıza/hasar tespit edilmesi durumunda dizi üzerinde giderilebilecek bir arıza varsa GCU Bölüm 4'e göre arıza giderilir ve diğer şahıslara hasar tazmin tarifesine göre fatura edilir.

c) Trenin seyri sırasında arızalı yüklü vagonun trafiğe mani bir durumu bulunmaması halinde, varış istasyonunda yükünün boşalmasına müteakip tamir edilmek üzere vagon teknisyenlerince "İşletmeden Çıkartma Belgesi" düzenlenerek vagonun sevki sağlanır.

ç) Trenin seyri sırasında giderilemeyecek bir arıza var ise vagon teknisyeni tarafından "İşletmeden Çıkartma Belgesi" düzenlenerek vagon trafikten alınır.

d) Vagon teknisyeninin bulunmadığı durumlarda gerekli kontrol GCU Ek 9'a göre tren şefi görevini yapan personel tarafından yapılır. Arıza/hasar tespit edilmesi durumunda kontrol eden personel tarafından "İşletmeden Çıkartma Belgesi" düzenlenir ve vagon trafikten alınır.

e) Düzenlenen İşletmeden Çıkartma Belgeleri en yakın Lojistik Şefliği/Müdürlüğüne verilir.

f) Lojistik Şefliği/Müdürlüğü; demiryolu altyapı işletmecisine, diğer şahıslara ve arıza/hasar tespit edilen vagonun bakımdan sorumlu kuruluşa/ bakımdan sorumlu birime “İşletmeden Çıkartma Belgesi”ni iletir.

g) Kaza ve olaylarda hasarlanan vagonların hasar durumu ve tam numarası ilgili mevzuata uygun olarak gerekli makamlara bildirilir.

ğ) Periyodik bakım zamanı gelen vagon, bakımdan sorumlu kuruluş/bakımdan sorumlu birim tarafından diğer şahıslara bildirilir. Diğer şahısların istediği bakım atölyesine vagonun sevki sağlanır. Bakımdan sorumlu kuruluş/birim tarafından düzenlenen “İşletmeden Çıkartma Belgesi” TCDD Taşımacılık A.Ş.’nin Lojistik Şefliği/Müdürlüklerine verilir. Lojistik Şefliği/Müdürlükleri durumu demiryolu altyapı işletmecisine bildirir.

h) Periyodik bakım zamanı geçen vagonlar diğer şahısların talebine göre 5551 model düzenlenerek sevk işlemleri yapılır. Bakımdan sorumlu kuruluşun/bakımdan sorumlu birimin belirlediği kurallara göre bakım yapılır. Yapılan işlemler diğer şahıslar ve bakım atölyesi tarafından bakımdan sorumlu kuruluşa/bakımdan sorumlu birime bildirilir.

Vagonların tamir ve bakımları

MADDE 15 - (1) İşletmeden çıkartılan vagonlarda tamir ve bakım işlemlerinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Vagon, diğer şahısların istediği bakım atölyesine trafik emniyeti sağlanarak, modelli sevk edilir. TCDD Taşımacılık A.Ş. bakım atölyeleri dışındaki atölyelere sevklerde, Kurumsal Kaynak Yönetimi üzerinden 5551 Model ile birlikte Lojistik Şeflikleri/Müdürlüklerince taşıma belgesi düzenlenerek sevki yapılır.

b) Diğer şahısların, vagonların tamir ve bakımlarını TCDD Taşımacılık A.Ş.’ye ait bakım atölyelerinde yaptırmak istemesi durumunda, atölyelerce vagonlarda yapılacak işleme ait proforma fatura diğer şahıslar ve bakımdan sorumlu kuruluş/ bakımdan sorumlu birime bildirilir. Diğer şahısların proforma faturasını onayına müteakip vagonların tamir ve bakımları bakımdan sorumlu kuruluşun / bakımdan sorumlu birimin bakım kurallarına uygun olarak yapılır.

c) Vagonların tamir/bakım ücreti diğer şahıslar tarafından TCDD Taşımacılık A.Ş.’ye ödenerek, ödeme belgesinin bakım atölyesine gönderilmesine müteakip “Hizmete Verme Belgesi” düzenlenir.

ç) Proforma faturası düzenlenmiş vagonların TCDD Taşımacılık A.Ş. bakım atölyelerinde tamir/bakımlarının yapılması durumunda, vagon kontrol ücreti fatura edilmez. TCDD Taşımacılık A.Ş. bakım atölyeleri dışında başka bir bakım atölyesine tamir bakımlarının yaptırılması için sevk edilmesinin talep edilmesi halinde, Kurumsal Kaynak Yönetimi üzerinden 5551 Model ile birlikte Lojistik Şeflikleri/Müdürlüklerince taşıma belgesi düzenlenerek sevki yapılır.

d) Vagon tamir/bakım ücreti için proforma fatura düzenlenerek diğer şahıslara bildirildiği tarihten itibaren 3 (üç) iş günü içerisinde geri bildirim yapılmaması durumunda vagonlar istasyon sahasına tamiri yapılmadan çıkartılır.

e) Bakım atölyesine gidiş veya ilk doldurma istasyonuna dönüşü için vagonların taşıma ücreti diğer şahıslardan alınır. Ancak, bakım/onarım TCDD Taşımacılık A.Ş. bakım atölyelerinde yapılacaksa arızalı vagon tamir yapabilecek uygun en yakındaki bakım atölyesine sevk edildiğinde taşıma ücreti alınmaz. Tamir-bakım için sevk edilecek arızalı vagonların sevk edileceği trenlerin süratlerini etkileyecek arızaları bulunan ve/veya refakatli olarak sevk gerektiren arızalı vagonların sevklerinde istisnai taşıma ücret farkı diğer şahıstan tahsil edilir.

f) Arızalanan veya hasarlanan dolu vagonun yükünün aktarılması diğer şahıslar tarafından sağlanır. Diğer şahısların talebi halinde aktarma işlemi, ücreti ayrıca alınmak koşuluyla TCDD Taşımacılık A.Ş.’ce yapılabilir.

g) Bakım onarım ve hasar nedeniyle, ulusal demiryolu altyapı ağında bekleyen diğer şahıs vagonlarına bakım, onarım ve hasar durumunun bildirildiği tarih dâhil TCDD Taşımacılık A.Ş. mevzuatı hükümleri uygulanır.

ğ) Arızalanan veya hasarlanan vagonların, diğer şahıs tarafından bildirilen bakım-onarım yerlerine gönderilmesi için zorunlu olan ön bakım ve tamirleri bakımdan sorumlu kuruluş/bakımdan sorumlu birim tarafından yaptırılır.

h) Diğer Şahıs vagonlarının yatakları, boji göbekleri, tamponları, koşum takımları ve el frenleri gibi serviste yağlanması gereken aksamının yağlanması TCDD Taşımacılık A.Ş. bakım atölyeleri tarafından, kendi bakım kurallarına göre yapılır ve bedeli diğer şahıslara fatura edilir.

i) Hava akuplemanları, sabo gibi yıpranma ve aşınmaya uğrayan kısımları, TCDD Taşımacılık A.Ş. bakım atölyeleri tarafından değiştirilebilir ve bedeli diğer şahıslara fatura edilir.

i) Vagonların TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin mevzuatına, ulusal demiryolu altyapı ağı gabari ölçülerine ve dingil basıncına göre yüklenmemesi veya tonajından fazla yüklenmesi sonucu meydana gelecek her türlü hasar, arıza ve zararlardan diğer şahıslar sorumludur. Bu konuda, TCDD Taşımacılık A.Ş. yetkililerince talep edilen iyileştirmeler yapılmadıkça, vagonun trenlerle sevkine izin verilmez. TCDD Taşımacılık A.Ş. vagonlarda tartım ve gabari ölçüm işlemlerini yapmaya yetkilidir.

j) Diğer şahıslar vagonlarını, COTIF, UIC, TSI, UTP, GCU, RIV, RIC ve RID standartlarında yapılan/yapılacak değişikliklere göre, belirtilen süreler içerisinde bakım atölyelerinde standartlara uygun hale getirecektir.

k) Vagonların soğutma, ısıtma ve aydınlatma tesisatının iyi ve çalışır halde bulunmalarının takibi ve tamiri diğer şahıslara aittir.

Vagonların tamir ve bakım sonrası işletmeye verilmesi

MADDE 16 - (1) Bakım atölyesi, tamir/planlı bakım yapılan vagona ait “Hizmete Verme Belgesi”ni bakımdan sorumlu kuruluşa/ bakımdan sorumlu birime iletir. Bakımdan sorumlu kuruluş/bakımdan sorumlu birim bu belgeye göre düzenlediği “İşletmeye Dönüş Belgesi”ni vagonun bulunduğu en yakın Lojistik Şefliği /Müdürlüğüne verir. Lojistik Şefliği /Müdürlüğü vagonun işletmeye verilebileceğini diğer şahıslara ve demiryolu altyapı işletmecisine bildirir.

Vagonların dara tespiti ve damgalanması

MADDE 17 - (1) Vagonların dara tespiti; tadilat ile bakım/onarım sonrasında ve/veya gerekli görülmesi halinde, bakımdan sorumlu kuruluş/bakımdan sorumlu birim tarafından yaptırılır.

(2) Ayrıca, vagonların damgalanması, ilgili mevzuatlara göre, bakımdan sorumlu kuruluş/bakımdan sorumlu birim tarafından yaptırılır.

(3) Vagona ait teknik bilgilerdeki değişikliklerin Bakanlığa bildirilerek, tescil ve sicil kaydının düzeltilmesinden diğer şahıs sorumludur.

Taşınmazların kullanılması

MADDE 18 - (1) Diğer şahsın talebi halinde, TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin sorumluluğundaki istasyon, hangar, rampa, antrepo, açık arazi gibi yerler uygun olması durumunda, TCDD Taşımacılık A.Ş. mevzuatına göre kiraya verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Ve Son Hükümler

Diğer hususlar

MADDE 19 - (1) Uygulanacak diğer hususlar aşağıda belirtilmiştir.

a) Diğer şahıslara ait vagonun veya vagonda taşınan eşya ile üçüncü şahısların, ulusal demiryolu altyapı ağına, TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye, üçüncü şahıslara, çevreye ve insan sağlığına verdiği zarar, ziyan ve hasardan diğer şahıslar ve gönderici müteselsilen sorumludur.

b) Diğer şahıslar, TCDD Taşımacılık A.Ş. haricindeki kurum ve kuruluşlara karşı tamamen ve tek başına sorumludur. Bu konuda TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye hiçbir suretle müteselsil sorumluluk yüklenemez.

c) Diğer şahıslar; kendisine ait vagonları, çevre ve insan sağlığına uygun vaziyette bulunduracaktır. Bu konuyla ilgili olarak, yetkili birimler tarafından değişiklik yapılması istenmesi halinde, vagonlarda süresi içerisinde gerekli değişikliklerin yapılmasını sağlayacaktır.

ç) Soğutulması, ısıtılması ve aydınlatılması gereken diğer şahıslara ait vagonların trende veya tren dışında lokomotif veya diğer tesisler ile soğutulması, ısıtılması ve aydınlatılması ayrıca ücrete tabidir.

d) Vagonların iç ve dış temizliği ile dezenfekte edilmesi, yazı ve işaretlerinin okunur halde bulundurulması diğer şahıslar tarafından sağlanacaktır. Bu işler, diğer şahısların talebi halinde TCDD Taşımacılık A.Ş. tarafından yapılırsa, ücreti diğer şahıslardan alınır.

e)TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye teslim edilmeyen vagon malzemesinin ve demirbaşların kaybolmasından TCDD Taşımacılık A.Ş. sorumlu tutulamaz.

f) Trafik bakımından vagonlar üzerine konulması zorunlu görülen etiket, levha, işaret, vb. diğer şahıslar tarafından temin edilerek, vagonlardaki yerlerine takılır.

g) Diğer şahıslara ait vagonların bulunduğu trenlerde meydana gelen kaza, deray vs. olaylarda; olayın, diğer şahıslara ait vagonlardan kaynaklanan nedenlerle meydana geldiğinin tespit edilmesi halinde, TCDD Taşımacılık A.Ş. ile ulusal demiryolu altyapı ağına bulunan tesislere (yol, kataner tesisleri, köprü, tünel vb.) ve araçları ile üçüncü şahıslara ait tesis, araçlara ve kişilere verilen zararlarda, bu yönergenin 13.maddesi uygulanacaktır.

Yönergede bulunmayan hükümler

MADDE 20 - (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde Bakanlık, TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. mevzuatı ile ulusal ve uluslararası mevzuat geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 21 - (1) Bu Yönerge **14/07/2020** tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 - (1) Bu Yönerge hükümlerini TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürü yürütür.